

Sygn. akt III CSK 265/15

POSTANOWIENIE

Dnia 20 listopada 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa A. K.
przeciwko P. Z. i W. K.
z udziałem interwenienta ubocznego po stronie pozwanej E. S.A. w S.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 20 listopada 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego P.Z.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie
z dnia 18 lutego 2015 r., sygn. akt I ACa 1645/14,

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania
i zasądza od pozwanego P. Z. na rzecz powoda kwotę 3600 (trzy
tysiące sześćset) zł tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Pozwany P. Z. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 18 lutego 2015 r., którym zmieniony został wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 1 sierpnia 2014 r., zasądzający od pozwanych P. Z. i W. K. solidarnie na rzecz powoda A. K. kwotę 250 140,26 zł z ustawowymi odsetkami poprzez obniżenie tej kwoty do 207 490,26 zł z ustawowymi odsetkami od 1 stycznia 2014 r. W pozostałym zakresie powództwo i dalej idące apelacje pozwanych Sąd oddalił.

Sądy obydwu instancji uznały, że pozwani odpowiadają solidarnie na podstawie art. 415 k.c. w zw. z art. 441 k.c. za szkodę wyrządzoną powodowi na skutek wielokrotnego zalania jego mieszkania w czasie przeprowadzonej przez pozwanego P. Z. jako inwestora i realizowanej przez pozwanego W.K. jako wykonawcę przebudowy dachu budynku, prowadzonej w okresie zimowym, bez należytego zabezpieczenia mieszkań przed warunkami pogodowymi, a także bez należytej reakcji inwestora na zgłaszane mu nieprawidłowości w prowadzeniu prac i zalecenia Państwowego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Zasądzona kwota obejmuje koszty koniecznego remontu mieszkania powoda i jego przeniesienia się na ten czas do innego lokalu. Sądy przypisały pozwanemu W. K. rażące niedbalstwo przy wykonywaniu remontu, zaś pozwanemu P. Z. - który w zakresie odpowiedzialności przewidzianej w art. 429 k.c. ekskułpował się wykazaniem, że prace powierzył profesjonalnej firmie budowlanej - odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną jego własnym zaniedbaniem, wyrażającym się nieodpowiedzialnym wyborem terminu prowadzenia prac, brakiem odpowiedniej reakcji na sygnały o nieprawidłowym zabezpieczeniu inwestycji przed warunkami atmosferycznymi i nierealizowaniu zaleceń nadzoru budowlanego. Sąd Apelacyjny obniżył odszkodowanie jedynie w zakresie nadmiernych, jego zdaniem, kosztów przeprowadzki na czas remontu. Sądy nie zgodziły się z pozwanym P. Z., że są związane orzeczeniem wydanym w analogicznej sprawie z powództwa właściciela innego mieszkania zalanego w czasie remontu, w której Sąd uznał, że skoro inwestor uwolnił się od odpowiedzialności na podstawie art. 429 k.c. to skierowane przeciwko niemu powództwo jest nieuzasadnione.

W skardze kasacyjnej opartej na obydwu podstawach z art. 398³ § 1 k.p.c. pozwany zarzucił naruszenie art. 365 § 1 k.p.c. oraz błędne zastosowanie art. 415

k.c. w zw. z art. 429 k.c. i wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w części dla niego niekorzystnej oraz przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwanego powód wniósł o wydanie postanowienia odmawiającego jej przyjęcia do rozpoznania ewentualnie o jej oddalenie i o zasądzenie od skarżącego na rzecz powoda kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna ukształtowana została w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa i jednolitości wykładni oraz usunięcie z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń nie satysfakcjonujących stron. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny sprawy przedstawionej mu ze skargą kasacyjną. Zakres przeprowadzanego badania jest ograniczony do kontroli, czy w sprawie ujawniły się przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c. okoliczności przemawiające za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Skarżący uzasadnił potrzebę przyjęcia jego skargi wystąpieniem przesłanki przewidzianej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c., to znaczy ujawnieniem się w sprawie istotnego zagadnienia prawnego i oczywistą zasadnością wniesionej skargi.

Za ważki problem prawny skarżący uznał zagadnienie ujęte w pytaniu: „czy przy spełnieniu się przesłanki ekskulpacyjnej z art. 429 k.c., tj. w sytuacji, w której powierzający powierzy wykonanie czynności osobie, przedsiębiorstwu lub zakładowi, które w zakresie swej działalności zawodowej trudnią się wykonywaniem takich czynności, będzie on odpowiadał za szkodę na zasadzie z art. 415 k.c., za brak nadzoru nad sposobem wykonywania czynności przez osobę, której wykonywanie czynności polecił?”.

Powołanie się na wystąpienie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego zobowiązuje skarżącego do wskazania problemu o charakterze abstrakcyjnym,

nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003/18/436). Skarżący powinien to zagadnienie sformułować oraz przedstawić argumentację jurydyczną uzasadniającą tezę o możliwości rozbieżnych ocen prawnych w związku ze stosowaniem przepisów, na tle których powstały wątpliwości. Zagadnienie powinno być istotne ze względu na wagę problemu interpretacyjnego dla systemu prawa. Tak kwalifikowane zagadnienie nie występuje w sprawie, jeżeli Sąd Najwyższy w danej kwestii wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego stanowiska. Ten ostatni wypadek dotyczy kwestii prawnej przytoczonej przez skarżącego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalił się od wielu lat pogląd, że uchylenie odpowiedzialności powierzającego na podstawie art. 429 k.c. z uwagi na brak winy w wyborze, nie wyłącza jego odpowiedzialności za szkodę wyrządzoną jego własnym zaniedbaniem (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 26 listopada 2004 r., V CK 253/04, Lex nr 146404, z dnia 24 maja 2007 r., II CSK 113/07, Lex nr 286755). Odpowiedzialność powierzającego na podstawie art. 415 k.c. uzasadnia np. powstanie szkody będące następstwem nieudzielenia przez powierzającego profesjonalnemu wykonawcy informacji i zaleceń, które pozwoliłoby uniknąć wyrządzenia szkody (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 lipca 1998 r., II CKN 835/97, OSN 1998/12/225), czy też niedbalstwo w wykonywaniu czynności nadzoru (w konkretnej sprawie - nad działalnością autoryzowanych dealerów, którym powierzono dystrybucję towarów - wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 lipca 2003 r., III CKN 29/01, OSP 2005/5/59; por. także wyroki tego Sądu z dnia 6 grudnia 2002 r., IV CKN 1585/00, Lex nr 78320, z dnia 16 kwietnia 2003 r., II CKN 1466/00, Lex nr 78809, czy z dnia 9 kwietnia 2015 r., II CSK 338/14, Lex 1711683).

Drugą z przesłanek przesądu wskazanych przez skarżącego jest oczywista zasadność jego skargi kasacyjnej, która łączy z zarzutem poczynienia przez Sąd Okręgowy w Krakowie ustaleń oczywiście sprzecznych z ustaleniami tego Sądu w prawomocnym wyroku z 10 października 2013 r. (sygn. akt II Ca 713/12), którymi - zdaniem skarżącego - był związany na podstawie art. 365 § 1 k.p.c.,

i które we wskazywanej przez pozwanego sprawie doprowadziły do uwolnienia go od odpowiedzialności odszkodowawczej.

Oczywista zasadność skargi kasacyjnej, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., zachodzi tylko wtedy, gdy dla przeciętnego prawnika z samej treści skargi - bez pogłębionej analizy i jurydycznych dociekań - w sposób jednoznaczny wynika, że wskazane w niej podstawy zasługują na uwzględnienie, ponieważ doszło do kwalifikowanego, rażącego naruszenia przepisów prawa, którego skutkiem stało się wydanie jaskrawo nieprawidłowego orzeczenia (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lipca 2015 r., IV CSK 17/15, nie publ.). Wymaganie to nie zostało spełnione przez skarżącego. Przytoczone argumenty mające świadczyć o oczywistej zasadności zarzutu naruszenia przez Sąd Apelacyjny art. 365 § 1 k.p.c. nie mogą osiągnąć tego celu, ponieważ powołany wyrok zapadł w sprawie o zapłatę z powództwa innego powoda – M. M. przeciwko pozwanym. W piśmiennictwie i orzecznictwie nie budzi wątpliwości, że wynikające z art. 365 § 1 k.p.c. związanie innego sądu w innej sprawie treścią wydanego uprzednio orzeczenia oznacza, że sąd ten nie może dokonać odmiennej oceny prawnej roszczenia, wówczas gdy w obu sprawach występują te same strony albo osoby objęte rozszerzoną prawomocnością, a ponadto pomiędzy prawomocnym orzeczeniem oraz toczącą się sprawą zachodzi szczególny związek polegający na tym, że prawomocne orzeczenie oddziałuje na rozstrzygnięcie w toczącej się sprawie (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2012 r., V CSK 305/11, Lex nr 1243097). Tego rodzaju powiązań w rozpatrywanej sprawie skarżący nie wykazywał. Powoływany przez niego fakt, że obie sprawy dotyczyły szkód powstałych na skutek tych samych okoliczności faktycznych nie stanowi źródła rozszerzonej prawomocności orzeczenia, a odmienne rozstrzygnięcia mogą być związane np. z przebiegiem i zakresem postępowania dowodowego w każdej ze spraw. Nie została więc wykazana przesłanka oczywistej zasadności skargi.

Okoliczności sprawy nie wskazują również, aby zachodziły inne przewidziane w art. 398⁹ § 1 k.p.c. podstawy uzasadniające przyjęcie skargi pozwanego do rozpoznania, wobec czego Sąd Najwyższy odmówił skierowania jej do rozpatrzenia.

